

Univerzitná knižnica v Bratislave

Palác Leopolda de Pauliho - vestibul s vitrážou
Foto: Martin Ličko

Barokové nádvorie
Foto: Martin Ličko

1919
2019
0 ROKOV UKB
YEARS OF ULIB

Univerzitná knižnica v Bratislave (UKB) je najstaršou a najväčšou vedeckou knižnicou na Slovensku, ktorá bola založená v roku 1919 a do roku 1954 plnila funkciu národnej knižnice. Patrila k prvým kultúrnym a vzdelávacím inštitúciám, ktoré sa zakladali v novej Česko-slovenskej republike na území Slovenska na

podporu vznikajúceho vysokého školstva a vedy. Napriek pôvodnému zámeru, aby sa stala univerzitnou knižnicou najstaršej slovenskej univerzity, počas svojej histórie sa nikdy nestala jej integrálnou súčasťou, aj keď sa doteraz teší veľkému záujmu študentov a akademickej obce. Univerzitnej knižnici v Bratislave bol ponechaný pôvodný názov, ktorý vystihuje aj univerzálny charakter jej knižničných fondov. V súčasnosti je modernou vedeckou knižnicou s celoslovenskou pôsobnosťou. V jubilejnom roku 2019 si Univerzitná knižnica v Bratislave pripomína svoje 100. výročie.

Univerzitná knižnica v Bratislave od svojho založenia zásadným spôsobom ovplyvnila niekoľko generácií významných spisovateľov, vedcov, pedagógov, novinárov, umelcov a ďalších osobností spoločenského a kultúrneho života Slovenska. UKB v r. 2015 navštívil generálny tajomník OSN, každoročne je predmetom záujmu mnohých bádateľov, štátnych návštevných a diplomatov z celého sveta.

Knižničný fond UKB tvoria takmer 3 milióny knižničných jednotiek, jej knižnično-informačné služby využije ročne viac ako 19 000 aktívnych používateľov s počtom 650 000 výpožičiek. Univerzitná knižnica v Bratislave plní aj rolu multifunkčného kultúrneho centra, na jej pôde sa ročne koná takmer 400 vedeckých, kultúrno-výchovných, vzdelávacích, prezentačných a spoločenských podujatí s ročnou návštevnosťou viac ako 180 000 návštevníkov. Väčšina podujatí UKB je prístupná pre verejnosť a konajú sa v priestoroch prednáškovej, seminárnej a výstavnej sály, v Lisztovej záhrade, aj na interiérových a exteriérových nádvoriach knižnice.

UKB je sídlom národnej agentúry ISSN a kancelárie Slovenského výboru pre program UNESCO Pamäť sveta. Je tiež riešiteľom viacerých jedinečných projektov, napr. *Centrálny dátový archív* na dlhodobé a bezpečné uchovávanie zdigitalizovaných objektov z fondov slovenských pamätových inštitúcií a *Digitálne pramene – Webharves-*

ting a archívacia e-Born obsahu, ktorého výsledkom je funkčný a komplexný systém, ktorý zabezpečuje zber a uchovávanie on-line digitálnych prameňov ako integrálny súčasťou kultúrneho dedičstva Slovenskej republiky. UKB propaguje kultúru a kultúrne dedičstvo Slovenska doma aj v zahraničí prostredníctvom bilingválneho portálu *Profil slovenskej kultúry*.

Základným poslaním UKB je budovať a uchovávať konzervačný fond Slovenskej republiky – písomné kultúrne dedičstvo Slovenskej republiky (povinné výtlačky kníh a periodík z územia Slovenska), odborne spracovávať, ochraňovať a sprístupňovať knižničný fond najmä z oblasti spoločenských, humanitných a prírodných vied. Súčasťou knižničných fondov UKB sú aj rukopisy európskeho pôvodu z 12. – 16. stor., inkunábuly (prvotlače) z rokov 1450 – 1500, paleotypy (tlače zo 16. stor.), elzevirske tlače, judaiká a historické mapy.

Univerzitná knižnica v Bratislave sídli v 3 historických budovách:

- ◆ Palác Uhorskej kráľovskej komory na Michalskej ulici 1, ktorý dala v 18. storočí postaviť panovníčka Mária Terézia a v 19. storočí v ňom zasadal Uhorský snem. V súčasnosti je sídlom riaditeľstva a odborných pracovísk knižnice.
- ◆ Palác Leopolda de Pauliho na Ventúrskej ulici 11, kde dnes sídli študovňa a pracoviská, poskytujúce hlavné knižnično-informačné služby pre používateľov knižnice. V historickej záhrade paláca s Lisztovým pavilónom sídli letná čítareň a je miestom konania kultúrnych podujatí UKB.
- ◆ Kláštor klarisiek na Klariskej ulici 5, ktorý je sídlom knižnice od jej založenia v r. 1919. Dnes slúži Oddeleniu reštaurovania dokumentov, vedeckému výskumu a poskytovaniu prezenčných služieb knižnice na špecializovaných pracoviskách Hudobného kabinetu, Kabinetu rukopisov, starých a vzácných tlačí, Depozitnej knižnice NATO a Informačného a dokumentačného strediska UNESCO.

Univerzitná knižnica v Bratislave, generálna riaditeľka: **Silvia Stasselová**
Michalská 1, 814 17 Bratislava, Tel.: +421 2/ 2046 62 22, E-mail: ukb@ulib.sk

univerzitná knižnica
v Bratislave

<https://www.ulib.sk/>
<https://www.facebook.com/ulibsk>
<http://profil.kultury.sk/>

Vizuálna vizualizácia budov Univerzity knižnice v Bratislave
 Autor: prof. Ing. arch. Vladimír Šimkovič, PhD.

 The University Library in Bratislava (ULIB) is the oldest and largest scientific library in Slovakia, which was founded in 1919 and until 1954 served as a national library. It was amongst the first cultural and educational institutions that were founded in the new Czechoslovak Republic on the territory of Slovakia in support of the emerging higher education and science. Despite its original intention to become a university library of the oldest Slovak university, it has never become an integral part of it, even though it has so far enjoyed great interest among students and the academic community. The University Library in Bratislava retained its original name, which also describes the universal nature of its library collections. At present it is a modern scientific library serving the whole country. In the jubilee year 2019, the University Library in Bratislava commemorates its 100th anniversary. University Library in Bratislava has, since its inception, fundamentally influenced several generations of prominent writers, scientists, educators, journalists, artists and other personalities of social and cultural life in Slovakia. The ULIB was visited by the Secretary-General of the United Nations in 2015, and every year it welcomes many researchers and state and diplomatic visits from all over the world.

ULIB collection consists of nearly 3 million library items. The library and information services are annually used by more than 19 000 active users with 650 000 loans. The University Library in Bratislava also fills a role of a multifunctional cultural centre, with nearly 400 scientific, cultural, educational, presentation and social events

Kostol a kláštor klarisiek (vpravo) – prvá sídelná budova Univerzity knižnice v Bratislave (pohľad z nárožia Klariskej a Farskej ulice)
 Foto: Peter Fratrič

Palác Uhorskej kráľovskej komory
 Foto: Martin Ličko

Lisztov pavilón a historická Lisztova zahrada
 Foto: Ľudovít Zupko

Palác Leopolda de Pauliho
 Foto: Roman Herda

taking place annually, with an annual attendance of more than 180,000 visitors. Most ULIB events are open to the public and are held in the lecture, seminar and exhibition halls, in the Liszt garden, and in the library's interior and exterior courtyards.

ULIB is the seat of the National Agency ISSN and of the Office of the Slovak Committee for the UNESCO World Memory Program. It also implements several unique projects, e.g. the *Central data archive* for long-term and secure preservation of digitized objects from the funds of the Slovak memory institutions and *Digital Resources – Webharvesting and Webarchiving of e-Born content*, resulting in a functional and complex system that collects and stores online digital sources as an integral part of the cultural heritage of Slovak Republic. ULIB promotes the culture and cultural heritage of Slovakia both at home and abroad through the bilingual portal *Profile of Slovak Culture*.

Generálny tajomník OSN Pan Ki-Mun v sprievode Miroslava Lajčáka, podpredsedu vlády a ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí SR a Silvie Stasselovej, generálnej riaditeľky UKB, si prezera význame exponáty z unikátnej Bašagičovej zbierky islamských rukopisov.
 Foto: Cíbor Bachratý

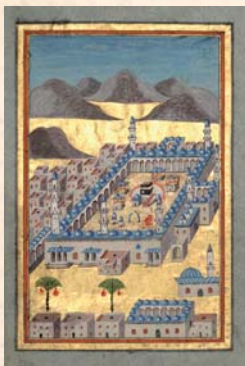
ULIB's core mission is to build and preserve the Conservation Fund of the Slovak Republic – part of Slovakia's written cultural heritage based on books and periodicals received under the legal deposit system and to process, protect and make available its library fund, comprising primarily works in the social sciences, natural sciences and the humanities, on a professional basis.

ULIB's library collections include manuscripts of European origin dating from the 12th to 16th centuries, incunables from the years 1450 – 1500, palaeotypes (16th century prints), Elsevier prints, Judaica and historical maps.

The University Library in Bratislava is housed in 3 historic buildings:

- ◆ The Palace of the Royal Hungarian Chamber at Michalská Street 1, which was built by the empress Maria Theresa in the 18th century and was seat of the Hungarian Council in the 19th century. Currently it is the seat of the directorate and professional offices of the library.
- ◆ The Leopold de Pauli Palace at Venturská Street 11, today housing study rooms and workplaces that provide the main library and information services for library users. A summer reading room is operates in the palace's historic garden and the Liszt Pavilion hosts cultural events organised at ULIB.
- ◆ The Clarissine convent at Klariská Street 5, which has been the seat of the library since its founding in 1919. Today it serves the department of document restoration, scientific research and the provision of attendance services of the library at the specialized offices of the music cabinet, the cabinet of manuscripts, old and precious prints, the NATO Deposit Library and the UNESCO Information and Documentation Center.

• Súčasťou vzácných fondov UKB je aj unikátna **Bašagićova zbierka islamských rukopisov**, ktorá bola v r. 1997 zapísaná do medzinárodného registra programu **UNESCO Pamäť sveta**. UKB

túto vzácnu rodinnú knižnicu v r. 1924 legálne zakúpila od bosenského vzdelanca Safveta bega Bašagića, po ktorom dostala zbierka svoj názov. **Bašagićovu zbierku tvorí výnimočný súbor islamských pamiatok knižnej kultúry, ktorý obsahuje 598 rukopisov v 284 zväzkoch, z toho je 393 arabských, 114 osmansko-tureckých a 88 perzských titulov. Tlačených kníh je 365 zväzkov a tie obsahujú 495 diel: 145 arabských, 337 tureckých a 8 perzských.** Celá zbierka bola odbornou spracovaná, zreštaurovaná a zdigitalizovaná.

Bibliografia: <http://retrobib.ulib.sk/Basagic/>

Plný text: <http://digitalna.kniznica.info/page/basagic-collection>

• The rare ULIB funds include the unique **Bašagić collection of Islamic manuscripts**, inscribed in the UNESCO Memory of the World Register in 1997. ULIB purchased this precious family library in 1924 legally from Bosnian scholar Safvet Beg Bašagić, after whom the collection is named. **Bašagić's collection is an extraordinary set of Islamic literary cultural heritage, containing 598 manuscripts in 284 volumes, including 393 Arabic, 114 Ottoman-Turkish and 88 Persian titles. Printed books are in 365 volumes and contain 495 works: 145 Arabic, 337 Turkish and 8 Persian.** The entire collection was professionally processed, restored and digitized.

Bibliography: <http://retrobib.ulib.sk/Basagic/>

Full text: <http://digitalna.kniznica.info/page/basagic-collection>

University Library in Bratislava, Director General: **Silvia Stasselová**
Michalská 1, 814 17 Bratislava, Slovak Republic
Phone: +4212 20466222, E-mail: ukb@ulib.sk

<https://www.ulib.sk/english/>
<https://www.facebook.com/ulibsk>
<http://profil.kulturny.sk/en/>

Služby UKB

UKB poskytuje všetky moderné knižnično-informačné služby: výpožičky knižničných dokumentov (absenčné a prezenčné), medziknižničné (národné, medzinárodné) výpožičné služby, konzultačno-poradenské služby (vrátane poradenstva v oblasti elektronických služieb), informačné služby (vrátane lokačno-informačných, referenčných, rešeršných služieb a prístupu do elektronických informačných zdrojov a pod.), prístup na internet, reprografické a digitalizačné služby (expresné skenovanie dokumentov z fondu UKB, EoD – elektronická kniha na objednávku, Scan&Go – samoobslužné skenovanie, EDO – elektronické dodávanie dokumentov) a iné služby (napr. exkurzie a prednášky sité na mieru).

ULIB services

ULIB provides all modern library and information services: borrowing of library documents (absence and presence), interlibrary (national, international) loan services, consulting services (including electronic services counselling), information services (including locational, research services and access to electronic information resources, etc.), internet access, reprographic and digitization services (express scanning of documents from the ULIB fund, EDO – electronic book order, Scan & Go – self-service scanning, EDO – electronic document delivery) and other services (e.g. excursions and tailor-made lectures).